

Warszawa, dnia 18 września 2006 r.

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZPOW-703-107/06

Panie i Panowie
Wójtowie, Burmistrzowie,
Prezydenci Miast, Starostowie,
Marszałkowie Województw

W Dzienniku Ustaw Nr 162, poz. 1149 z dnia 12 września 2006 r. zostało ogłoszone rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów o zarządzeniu na dzień 12 listopada 2006 r. wyborów do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, Rady miasta stołecznego Warszawy i rad dzielnic w mieście stołecznym Warszawie oraz wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast.

Państwowa Komisja Wyborcza w związku z powyższym przypomina i zwraca uwagę, że przepisy Ordynacji wyborczej do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz.U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1547 z późn. zm.) przewidują dla wójtów, burmistrzów, prezydentów miast, starostów i marszałków województw szereg zadań związanych z organizacją wyborów, niezwykle ważnych dla zapewnienia zgodnego z prawem i sprawnego przygotowania i przeprowadzenia wyborów.

Do zadań tych, oprócz kończącej się już procedury zmian w podziale gmin, powiatów i województw na okręgi wyborcze, należą w szczególności:

- 1) zapewnienie terminowego rozplakatowania obwieszczeń o okręgach wyborczych, ich granicach i numerach oraz liczbie radnych wybieranych w okręgu wyborczym i siedzibach terytorialnych komisji wyborczych (art. 94, 139 i 164 ust. 2 Ordynacji wyborczej). Państwowa Komisja Wyborcza apelując o terminowe rozplakatowanie obwieszczeń, najpóźniej w 50 dniu przed dniem wyborów, tj. do dnia 23 września 2006 r. podkreśla potrzebę zadbania o należyte miejsca na plakatowanie wszystkich obwieszczeń wyborczych, tak aby były one łatwo dostępne wyborcom i znajdowały się możliwie w stałych punktach. W dotychczasowej praktyce wyborczej sy-

gnalizowane były krytyczne uwagi wyborców dotyczące sposobu i miejsca wywieszania obwieszczeń;

- 2) utworzenie odrębnych obwodów głosowania w szpitalach, zakładach pomocy społecznej, zakładach karnych i aresztach śledczych (art. 30 ust. 2b-2d Ordynacji wyborczej). Zadaniem wójta (burmistrza, prezydenta miasta) jest wystąpienie do rady gminy o utworzenie obwodu głosowania zawsze, jeśli w danej jednostce będzie przebywać w dniu wyborów co najmniej 15 wyborców objętych rejestrem wyborców w gminie, w której położona jest ta jednostka. Ponadto, obwód można utworzyć także, po zasięgnięciu opinii jej kierownika, w jednostce liczącej mniej niż 15 wyborców. Państwowa Komisja Wyborcza, mając na uwadze zapewnienie możliwie wszystkim wyborcom udziału w wyborach, stoi na stanowisku, aby nieutworzenie obwodów w takich jednostkach miało miejsce tylko z przyczyn wyraźnie uzasadnionych. Wyraża także opinię, że odrębny obwód głosowania może być utworzony w zakładzie opieki zdrowotnej, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. z 1991 r. Nr 91, poz. 408 z późn. zm.), jeżeli w dniu wyborów będzie w nim przebywać co najmniej 15 wyborców objętych rejestrem wyborców w gminie wymagających udzielenia całodobowych lub całodziennych świadczeń zdrowotnych. Państwowa Komisja Wyborcza przypomina jednocześnie, że obwody głosowania należy utworzyć na 35 dni przed dniem wyborów, tj. do 8 października 2006 r., zaś w terminie do dnia 22 października 2006 r. wójt (burmistrz, prezydent miasta) ma obowiązek rozplakatowania obwieszczenia o obwodach głosowania i siedzibach obwodowych komisji wyborczych (art. 32 Ordynacji wyborczej). Komisja przypomina jednocześnie, iż zmiana siedziby obwodowej komisji wyborczej jest czynnością organizacyjną wójta (burmistrza, prezydenta miasta) i nie wymaga uchwały rady; wskazane natomiast byłoby wyraźne zaznaczenie zmiany lokalu wyborczego w tym obwieszczeniu;
- 3) powołanie i zapewnienie obsługi terytorialnych i obwodowych komisji wyborczych (art. 17 ust. 5, art. 18 ust. 2, 3 4a i 5, art. 23 i 24 Ordynacji wyborczej, a także uchwała PKW z dnia 4 września 2006 r. dotycząca sposobu powoływania terytorialnych i obwodowych komisji wyborczych). Najpóź-

niej w 45 dniu przed dniem wyborów (tj. do 28 września 2006 r.) właściwi komisarze wyborczy powołają terytorialne (wojewódzkie, powiatowe, gminne) komisje wyborcze, a do 21 dnia przed dniem wyborów (tj. do 22 października 2006 r.) gminne komisje wyborcze powołają obwodowe komisje. Niezbędne jest współdziałanie i pomoc wójtów (burmistrzów, prezydentów) i starostów w terminowym i sprawnym zorganizowaniu pierwszych posiedzeń tych komisji. Nader ważne dla prawidłowego funkcjonowania komisji obwodowych jest delegowanie do ich składu zgodnie z art. 18 ust. 2 Ordynacji wyborczej pracowników samorządowych znających problematykę wyborczą. Niezbędne jest również zapewnienie pomocy organizacyjnej i technicznej gminnej komisji wyborczej przy powoływaniu przez nią obwodowych komisji wyborczych oraz realizacji pozostałych jej zadań;

- 4) należyte prowadzenie rejestru i spisu wyborców (art. 11-16 Ordynacji wyborczej do Sejmu RP i do Senatu RP – Dz.U. z 2000 r. Nr 47, poz. 544 z późn. zm., art. 6 i 6a, art. 33-39 Ordynacji wyborczej do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw). Państwowa Komisja Wyborcza zwraca zwłaszcza uwagę, że przepisy art. 6 i 6a Ordynacji wyborczej w zakresie w jakim uzależniają korzystanie z praw wyborczych od wpisania do stałego rejestru wyborców w danej gminie najpóźniej na 12 miesięcy przed dniem wyborów, utraciły moc prawną na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 lutego 2006 r. – z dniem jego ogłoszenia, tj. 1 marca 2006 r. (Dz.U. Nr 34, poz. 242). Od tej daty wpisanie do rejestru wyborców na 12 miesięcy przed terminem wyborów jako warunek uczestnictwa w wyborach, nie obowiązuje. Korzystanie z praw wyborczych wymaga wpisania wyborcy do stałego rejestru w danej gminie na zasadach określonych w przepisach Ordynacji wyborczej do Sejmu RP i do Senatu RP, którego sposób prowadzenia określa rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 11 marca 2004 r. dotyczące rejestru wyborców (Dz.U. Nr 42, poz. 388). Ważnym zadaniem w zakresie prowadzenia rejestru wyborców jest procedura bieżącego wpisywania wyborcy do rejestru na jego wnioski. Wpisanie do rejestru nie ma charakteru czynności technicznej;

powinno być konsekwencją faktycznego zamieszkiwania wyborcy na obszarze danej gminy. Przy rozpatrywaniu wniosków w tych sprawach wójt (burmistrz, prezydent miasta) winien każdorazowo przeanalizować i sprawdzić w takim aspekcie ich zasadność. Należy zachować szczególną staranność przy sporządzaniu spisów wyborców, w tym zwłaszcza w zakresie prawidłowości spisów w obwodach odrębnych. Państwowa Komisja Wyborcza apeluje jednocześnie o podejmowanie przez urzędy gmin działań informujących i przypominających wyborcom o zasadach wpisywania się do rejestru i spisu wyborców, w tym także przez obywateli Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi;

- 5) zadaniem marszałków województw, starostów i wójtów, burmistrzów, prezydentów miast jest zapewnienie obsługi organów wyborczych w sferze organizacji i funkcjonowania systemu informatycznego terytorialnych i obwodowych komisji wyborczych (art. 23 ust. 3 w związku z art. 22 ust. 3, 51 ust. 2, 154 ust. 2, 180 ust. 2 Ordynacji wyborczej). Działania z tym związane obejmują oprócz zapewnienia odpowiedniego sprzętu komputerowego i łączności, zadbanie o fachową i sprawną kadrę informatyczną do obsługi systemu elektroniki wyborczej: odpowiednio pełnomocników i koordynatorów obsługi informatycznej oraz operatorów wprowadzających dane do systemu. Warunki i sposób wykorzystania techniki elektronicznej w wyborach określi uchwała Państwowej Komisji Wyborczej, która zostanie udostępniona w Internecie na stronie: www.pkw.gov.pl; będzie także przekazana Państwu przez delegatury Krajowego Biura Wyborczego. Ze względu na rangę i rozmiary zadań i czynności związanych z prawidłowym i sprawnym funkcjonowaniem informatyki wyborczej Państwowa Komisja Wyborcza apeluje do Państwa o utrzymywanie ścisłej bieżącej współpracy w tym zakresie z komisarzami wyborczymi i obsługującymi ich delegaturami Krajowego Biura Wyborczego;
- 6) dobre i sprawne przygotowanie wyborów w dużej mierze zależy od właściwego rozwiązania spraw technicznych i organizacyjnych na poziomie obwodów głosowania. Dlatego też Państwowa Komisja Wyborcza prosi o odpowiednie przygotowanie lokali wyborczych, a w szczególności przygo-

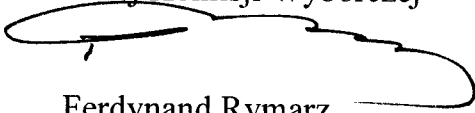
towanie pomieszczeń zapewniających tajność głosowania, zapewnienie łączności telefonicznej w tych lokalach, przygotowanie urn wyborczych odpowiedniej wielkości, a także w miarę możliwości przystosowania lokalu do potrzeb osób niepełnosprawnych;

- 7) zgodnie z art. 57 Ordynacji wyborczej dokumenty z głosowania i pieczęcie obwodowych komisji wyborczych są przekazywane wójtom (burmistrzom, prezydentom miast) w depozyt. Państwowa Komisja Wyborcza prosi o wykonanie tej czynności z należytą starannością, uwzględniając, iż dokumenty te mogą być przedmiotem wglądu sądów przy rozpatrywaniu protestów wyborczych, a także odpowiednich organów prowadzących postępowania karne w sprawach związanych z wyborami.

Do wiadomości:

1. Panie i Panowie
Komisarze Wyborczy
2. Dyrektorzy Delegatur
Krajowego Biura Wyborczego

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Ferdynand Rymarz